

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

De iustitia et iure - Cod. Ettenheim-Münster 197

Bach, Iacobus

[S.l.], 1636

Sectio I.

[urn:nbn:de:bsz:31-117148](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-117148)

DISPUTATIO II

De dominio, et alijs speciebus Juris realis.

Dividi solet Jus in Jus p^oale, gentium, & Civile. Jus reale, & p^o a n^oia ipsa immobiliter proseribitur. Jus gentium p^o apud o^os gentes passim observatur. Jus civile p^o a^othori-
tate Principum vel Republ. constitutum e^o. De his t^o Juribus late agitur in Tractatu de Legibus. nunc agimus de iure non prout significat legem, sed prout e^o ob^octu iudicia commutativa, p^o quidem appellamus Jus reale, seu ob^octivum. p^o quidem dividi solet in p^orimis in Jus ad rem, & Jus in re. Jus ad rem h^o h^o obligatam e^o distinctam rem ipsam sed solum personam ad dan-
dam rem. Jus in re h^o delectam e^o obligatam ipsam rem, atq^o ideo qui h^o Jus in re p^o eam obicere facit, ubi vendicare, s^o p^o semper transit cum illo opere & obligate. Jus ad rem h^o emptor ante rei traditionem, vide si eadem res alteri emptori vendatur & tradatur, h^o poterit prior emptor eam ubi vendicare, sed eadem h^o actionem aduersus venditorem pro interesse. videtur P. Mohra tom. j. de iudicia tract. 2. disp. 2. ubi late et optime utriusq^o Juris differentiam explicat. h^o ergo supposito Jus in re h^o h^o sub se varias species, de quibus principalis agendum nobis e^o in hac disputatione.

SECTIO I.

Quid, et quotuplex sit dominium?

Dominium e^o duplex, scilicet domanum Jurisdictionis, & domi-
nium proprietatis. Domanum Jurisdictionis e^o potestas gubernandi subditos, hoc est, precipiendi, vetandi, permitte^odi, puniendi, iudican-
di et. h^o a. facultas oritur soepe ex dominio proprietatis vel ex
consensu subditorum transferentium et illam facultatem in ali-
quem superiorem. Dominium proprietatis e^o p^ocipua e^o potissima
species

debet preferri ceteris alijs in ordine ad oēs vsus huius rei. hinc
est solutio ad arguē contraria.

Ad primum e. negans usufructuarium
esse dominum, quia non habet ius illud quod est obitu iustitiae ad dispo-
nendum de re illa, datur e. alijs qui ex illo iure de-
beat preferri ei in ordine ad alienationem vel dispositionem
iure proprietatem illius rei, multo etiam nimis dicitur
omnium rerum, si e. habemus tale ius circa ipsas, ut quantum
est ex hoc iure debeamus preferri in usu cuiuscumque rei ceteris
alijs hominibus.

Ad 2am arguē dicimus quod ille non habet domi-
nium cum sit alij qui tota eius facultas subordinatur,
ita ut ille alius debeat preferri quantum est ex iure iustitiae
in ordine ad vsus usus rei.

Dices: Deus etiam debet nobis preferri in
usu cuiuscumque creaturae, et tunc nos sumus dominum aliquarum
rerum quoad non prohibemur a Deo qui est supremus dominus
et etiam qui ex facultate Dei sit disponere de re, dicitur
verè dominus quoad non prohibetur. Res negatio, conseq:
nam dominium, de quo loquimur, est dominium humanum,
ad quod sufficit et regulariter prevalens ius in ordine ad alios
homines, nam eo ipso huiusmodi dicitur dominus humano modo, licet
non habet ius prevalens in ordine ad Deum, cui soli cum veritate
dicimus: Tu solus Dominus. quia ipse solus debet ceteris simpliciter
preferri.

Ad 3iam denique Res Deum esse perfectissime dominum,
quia licet non possit abdicare a se dominium transferendo illud
in alium, sit tamen rem cuius est Dominus, ois prohibito destruere,
quod a. hoc possit a se dominium abdicare, et in alium transferre.
In e. perfectio, sed imperfectio dominij, eo quod non est absolute sed acci-
dentally sit Dominus illius rei, Deus vero qui est absolute est Dominus
non sit non esse Dominus, ad hoc a. sufficit si possit disponere de re
secundum oem usum possibilem, hoc est, non implicans contra-
dictionem. denique sit Deus convertere rem in aliquam uti-
litatem propriam saltem extrinsecam. Nam licet Angelus
possit esse Dominus panis licet non possit illum comedere, sed in pro-
portionem perfectionis cum Angelo, ita Deus est perfectus Dominus
rei licet non possit eam convertere in suam intrinsecam utili-
tatem, satis est si quantum est ex parte, variis modis non repugnet,
licet repugnet ex incapacitate obedi.

Hinc

Hinc infero primo Pupillum, prodigum, minor j 6.
remnem & alios similes veri. et d'ngs marum rerum licet
eas n' possit alienare. constat ex Paulo ad Galat. q. quon-
to tempore heres parvulus e, nihil offert a seruo cum sit
Ang orum, sed sub tutoribus & auctoribus e. &c. ratio vero
collegitur ex diecis, qd' subleget, in pota pupilli ad alienan-
dum n' e ex eo qd' sit alius hns melius sus in eadem re, &
qui debeat pupillo preferri in eius usu, sed qd' a lego prohibetur
ob yudas casus, ut pupillus e. quantum e ex vi juris qd' h' in re
sufficiens potes' non alienare, ut constat.

Infero 2do quid dicendum sit de his qui possident
maioratum, fideicommissum & alia bona qua dicuntur ^{vinculata} vinculata
& que alienari n' possit, de his e. dubitandi solet an sint vere
Ali carum verum. Affirmant Binelli, Covarruvias, Antonius
Gomez & alij Jurista quos refert & sequitur Molina notus in l. qd'
fig. 3. Negant vero alij multi Jurista Arctius in l. si quis vi
d. j. col. penult. versic. sed ista definitio ff. de acquiritur poss.
Antonius Rubens conatus 27. num. j. Piraeus de retractu
conventionali d. 2. gl. j. num. 14. Batius & Angulus quos citat
Molina lib. j. de primogenijs cap. 19. in principio, Antonius
Gomez l. 40. tauri num. 5. Castilio ibid gl. 12. col. 2. & alij
multi quarum opinionem veriorum existimo si sermo sit de Domi-
no pleno e in rigore, accepto, nam eiusmodi possessio maioratq
n' solum prohibet & alienare sed prohibetur ex titulo obgante
ex fideicommissa commutativa, ita ut alienando inferat iniuriam
Stretq, & proprie successoribus e tenetur ad restitutionem &
ipse n' h' plerumq' sui substituta in ille re, nam si est plerumq'
nemo aliq' haberet sus ex fideicommissa, ad eandem rem. ad qd' e
optimis text. in l. fig. d. sed qd'. C. coram de legatis. ubi
heres qui h' aliquo bona que usaq' restitueret aliqui possit
atq' heresq' n' dicitur interm Ang absolute, illorum bonorum,
q' d' q' que sine alioq' iniuria aliena vel hypothecare n' pot.
Obijetur pro contraria sententia primo: qd' Princeps
sans facultatem aliquando eiusmodi possessori alienandi illa
bona n' deo facti illam omnino, sed solum aufero prohibitionem
qua affligabatur Ang ne alienaret & iam supponebatur e d'ng.
qd' Princeps eo casu ex potestate suprema quam h' interpretari
rationem voluntatem sedatoris vel corrigere, illam si para-
tibus e fuit, qd' ap' istas casus occurrentes expedit ne bona
illa sint oio inalienabilia in his circumstantiis per hoc a.
n' facit

si facit possessorem plene domini, sed ea praesumpta voluntate
testatoris interpretatur eius mentem in hoc casu particulari.
Obiunt 2do: qd sequeretur ea bona in nullig
et domino si possessor maritatus n e dng. Rr illa bona
quoad dominium directum & e in dominio possessoris & totius
familiae, qua licet n existat quoad oes successores, Et h quodam
persona ficta e iure, sicut etiam hereditas vacans antequam
nascatur vel animetur fortasse posthumi in ventre matris
& persona ficta representans defunctum in cuius dominio con-
suetur conservari illa bona, ita etiam in praesenti &c.

Obiunt 3tio: qd saepe in iure appellatur dng
ille cui data et bona cum prohibitione alienandi & cum onere
restituendi alteri post mortem, ut constat ex l. generaliter d.,
sub conditione ff. qui e a quibus. l. n ides ff. de rei vindicaco
l. Titia cum testamento & Titia cum subere ff. de legatis
2do. l. septies ff. de auro & argento legato. l. fin. ff. de
usu fructu eorum rerum &c. l. fin. C. de legatis. Rr
pote e debere appellari dng simpliciter, qd licet in hac striatum
dominium cum tota plenitudine, nemoth e alig qui ut magis
dng eorum bonorum quam ipse, quem sicut Petrus dicitur
dng sui palli qd h e vnter hoies qui hnt magis hnt quam ipse
licet dng hnt magis & magis striatum. Ius, ita qd compa-
ratiue ad hoies qui existunt nemth hnt magis hnt in hac bona quam
ille qui potest dicitur simpliciter dng, n ta in ea plenitudine
quam haberet si possideret eam sine ullo onere restituendi alteri.

Infero 2tio uxorem habere dominium rerum
totalium, n hnt ois plenum, nam licet dos integra ei conser-
uanda sit, & post mortem, viri potest habere de illa disponere
durante in matrimonio n hnt, sed usufructus pnt ad maritum.
p idem dicitur e de dno directo agitur rei eius usufructus
pertinet ad aliam, h e. hnt dominium plenum, sed in factum
& imminutum pp causam vocem, qd nimirum legata illud
n puenit ex sola lege, sed ex defectu iuris pntentis ad
substitutam, n d. hnt dng prolatis dng oes alios.

Infero 3tio usufructuarium, emphiteutam, & illud
etiam qui hnt nra hypothecam rem alteri, h e. dno illorum
rerum, nam licet hnt aliq dng in illis, hnt plenum acci-
dntem rei solum de fructu, vel de iure simile. circa pnten-
tatem, a. dater alig qui dicitur dng dng, qui licet hnt pfecte
dng, ut dmi &c. hnt magis dng quam illi ad qd e pnt proprie
sed fructu.

des fructus. Petes: cur magis dicatur Dns rei ille qui h't domi- 57.
 nium directum quam qui h't dominium utile seu usufructu-
 utiq; e. h't Dns in re e. neuter h't plenum Jus prolatio aduer-
 sus Patrem. Et utrumq; e. Dnm secundum quod su in com-
 platis, plus tñ h't de dominio directum quam utile, nam
 dominium significat Jus iudiciale e. ex quo oriuntur res cui
 subdistantur alia iura. Dns a. directus h't Jus magis radi-
 catum quam usufructuarius e. emphiteuta e. c. Et tñ qd re-
 gulariter ab ipso emanat Jus qd h't usufructuarius e. n. contra.
 2do e. principalis, qd h't Jus magis formum, nam usufructus
 in multis casibus debet redire ad Dnm directum e. n. contra.
 Deniq; qd cum n. pot appellari Dns fructuum e. abunde h't
 aliqd Jus e. dominium oportet qd dicatur Dns proprietatis
 ut ipsi rei ex qua oriuntur illi fructus.

Infero ultimo Dominium plerumq; aliquando
 e. penes plures, n. quidem penes plures in eodum momento lo-
 quendo, sed ita ut n. sint dñi pro diversis entibus rei, tunc qd
 unusq; n. potest disponere vel alienare rem invidis alijs, ois
 tñ simul h't plenam potestatem e. proferri debent in res illig
 rei oib; alijs hoib;. Dixi tñ n. hoc e. plures dnos simul
 moraliter loquendo, aliud e. e. de instanti illo primo metaphi-
 sico, in quo unus dat rem suam alteri, tunc e. vobis utiq; e.
 Dns illi rei tam qui dat, quam qui accipit, de quo dixi sup.
 3. de Incarnate sect. 1. num. 12. e. 15. d. reg. 229 e. 230
 qd h't doctrina illa ab aliquib; impugnatur, oportet bre-
 viter qua de novo obiecta n. dissolvere.

SECTIO II

Utrum ipsa saltem instanti quo transfertur domini-
 um, sit in transferente simul, et in accipiente?

In predicto loco de Incarnate conieci utrumq; e. vere e. sim-
 pliciter dñm in illo instanti quo liber v. g. donatur aut ven-
 ditur, tam e. qui donat aut vendit quam eum qui accipit,
 e. quidem de accipiente n. e. difficultas, tunc e. ei datur liber
 e. ipse accipit, accipere. a. e. habere aliquid in bonis suis.